

DOE-KAARTEN

EEN MIGRANT

Mensen verlaten hun land om verschillende redenen: om werk te zoeken, omdat ze honger lijden, uit liefde ... Een migrant kiest ervoor om zijn of haar thuis vrijwillig te verlaten. Hij of zij kan ook terugkeren naar zijn of haar land.

Waarom zou jij migreren? Antwoord eerst zelf en stel daarna de vraag aan 2 andere spelers. Jullie gaan dan 1 vakje vooruit.

DOE-KAARTEN

EEN VLUCHTELING

Een vluchteling is iemand die zijn of haar thuis moet verlaten omdat zijn of haar leven of vrijheid in gevaar is. Dat kan om verschillende redenen. **Geef met je groepje drie redenen waarom mensen zouden vluchten. Lees daarna de voorbeelden hieronder voor.**

- ▶ **Abbo is een jongen uit Tsjaad. Hij is verliefd op een andere jongen. Dat mag niet.**
- ▶ **Aya uit Tsjetsjenië wordt gemarteld. Ze hielp zogezegd rebellen die tegen de overheerser strijden.**
- ▶ **Ibrahim uit Irak moet vluchten voor de oorlog.**

DOE-KAARTEN

TWEEDE WERELDOORLOG

In mei 1940 viel Duitsland België aan. De mensen waren bang en besloten te vluchten naar de buurlanden en naar andere plekken in eigen land. Hoeveel Belgen waren er op de vlucht? Kies samen een mogelijk antwoord.

- a. 1 op de 2 Belgen
- b. 1 op de 10 Belgen
- c. 1 op de 20 Belgen

Bron: Pieter Serrien, *Zo was onze oorlog*. Manteau, 2014. ISBN: 9789022330937

ANTWOORD 1 op de 2 Belgen. Veel van deze vluchtelingen werden in België zelf opgevangen. Anderen dan weer in Nederland, Frankrijk of Engeland. Onder hen ook veel kinderen. Geschat wordt dat vandaag wereldwijd 2 op de 5 vluchtelingen kinderen zijn.

DOE-KAARTEN

TWEEDE WERELDOORLOG

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden veel mensen als minderwaardig beschouwd door de Duitsers, die België aanvielen. Onder hen Joden, woonwagenbewoners en mensen met een beperking. Zij moesten zich verstoppen. Toch werden velen van hen opgepakt en vermoord. 1 op de 3 Belgische Joden – mannen, vrouwen én kinderen – werden zelfs naar een vernietigingskamp gestuurd. Slechts 1 op de 20 kwam levend terug. De massale uitroeiing van Joden noemt men de ‘Holocaust’.

Waar zou jij iemand kunnen verstoppen thuis? Antwoord eerst zelf en stel daarna de vraag aan 2 andere spelers. Jullie gaan dan 1 vakje vooruit.

DOE-KAARTEN

WAT NEEM IK MEE?

Als vluchteling kan je niet veel meenemen op je tocht. Wat zou jij meenemen?

Je kan maximum 2 voorwerpen kiezen. Antwoord eerst zelf en stel daarna de vraag aan 2 andere spelers. Daarna mogen jullie 1 vakje vooruit.

een knuffel

lekkers voor onderweg

familiefoto's

een telefoon

een slaapzak

een warme jas

DOE-KAARTEN

BEKENDE VLUCHTELING

Vluchten is van alle tijden en alle landen.

Wie is deze bekende vluchteling? Beantwoord de vraag samen met alle spelers.

Hij vluchtte in 1933 uit Duitsland naar Amerika via de haven van Antwerpen. Hij was een bekende wetenschapper.

Hadden jullie het juist? Iedereen gaat 1 vakje vooruit.

ANTWOORD Albert Einstein vluchtte met een boot van de Red Star Line Compagnie uit Antwerpen.

DOE-KAARTEN

NIET-BEGELEIDE MINDERJARIGE VREEMDELING

Muna was 13 jaar toen ze helemaal alleen, zonder familie, moest vluchten uit Somalië. In haar geboorteland Somalië leden mensen heel veel honger door de droogte. Maar er woedde ook een oorlog. Haar teddybeer was het enige dat ze kon meenemen. Muna was een niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Dat betekent dat je jonger bent dan 18 jaar, en zonder volwassen familieleden aankomt.

Welk persoonlijk object zou jij meenemen tijdens je vlucht? Antwoord eerst zelf en stel daarna de vraag aan 1 andere speler.

DOE-KAARTEN

CONVENTIE VAN GENÈVE

De Conventie van Genève wordt ook wel het Vluchtelingenverdrag genoemd. Dit is een afspraak waarmee landen beloven om iedereen te beschermen die niet in zijn of haar eigen land beschermd wordt. Het verdrag werd in 1951 ondertekend door 150 landen, waaronder België. De Conventie bepaalt wie er recht kan hebben op bescherming. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen die vervolgd worden omdat ze homoseksuelen zijn, of omdat ze een bepaalde religie of politieke overtuiging hebben ...

Antwoord met je groepje op de vraag: ‘Wat betekent oorlog voor jullie?’

DOE-KAARTEN

EEN BETERE TOEKOMST

Vluchtelingen ondernemen een gevaarlijke tocht en hopen op een beter leven voor hun kinderen en zichzelf. Ze dromen van een veilige omgeving, naar school kunnen gaan, tijd doorbrengen bij vrienden en familie, en hun vertrouwde leven weer opnemen wanneer de situatie in hun eigen land weer veilig is.

Antwoord met je groepje op de vraag: ‘Wat betekent vrede voor jullie?’

DOE-KAARTEN

SUBSIDIAIRE BESCHERMING

Soms kan iemand niet beschermd worden als vluchteling, maar is zijn of haar leven wel in gevaar bij terugkeer naar het thuisland. Er dreigt bijvoorbeeld doodstraf, foltering, of geweld. Deze mensen mogen voor een tijdje in België blijven tot het weer veilig is in hun land. In de praktijk wordt de subsidiaire bescherming bijna altijd omgezet in onbeperkt verblijf en keren ze dus niet terug naar hun land. Veel mensen die voor oorlog vluchten, worden door deze regeling beschermd.

Bron: UNHCR

Een speler naar keuze mag 2 vakjes vooruit.

DOE-KAARTEN

OPVANGLANDEN

Beantwoord met alle spelers de volgende 2 vragen. Per juist antwoord mag iedereen een vakje vooruit.

1. Welk land ving in 2015 de meeste vluchtelingen op? België, Duitsland of Turkije?

2. Welk continent ving in 2015 de minste vluchtelingen op? Europa of Afrika?

Bron: UNHCR

1. Turkije! Namelijk 2,5 miljoen vluchtelingen.
2. Het continent Europa ving de minste vluchtelingen op: slechts 6%. Het Midden Oosten en (Noord-)Afrika ving de meeste vluchtelingen op.

ANTWOORD

DOE-KAARTEN

MENSENSMOKKELAAR

Vluchtelingen moeten vaak duizenden euro's betalen aan mensensmokkelaars om mee te mogen reizen op een bootje, of om verborgen in een vrachtwagen te mogen verder reizen. Om dit te kunnen betalen, moeten vluchtelingen vaak hun bezittingen en hun huis verkopen. Mensen die geld vragen om vluchtelingen mee te nemen, noemt men vaak mensensmokkelaars.

Wat zou jij verkopen om een mensensmokkelaar te kunnen betalen? Antwoord eerst zelf en stel de vraag aan 1 andere speler. Daarna mogen jullie 1 vakje vooruit.

DOE-KAARTEN

WAAR BEN IK THUIS?

**Bespreek samen de stelling:
'Vluchtelingen willen zich niet aanpassen aan de
samenleving van hun gastland.'**

De speler met het beste argument mag 2 vakjes vooruitgaan.
Lees daarna de tekst voor.

Vluchtelingen maken veel mee. Misbruik door mensensmokkelaars, gevangenschap, foltering ... Daardoor hebben ze vaak nog maar weinig vertrouwen in mensen. Het herstellen van dit vertrouwen gebeurt in scholen, in hun vrije tijd, in hun levensbeschouwing. Daar kunnen ze hun vertrouwen in mensen terug opbouwen.

DOE-KAARTEN

BEELDVORMING

Besprek samen de stelling:

‘Een vluchteling is meestal een man alleen.’

De speler met het beste argument mag 2 vakjes vooruitgaan.
Lees daarna de tekst voor.

Vluchtelingen zijn er in alle soorten: mannen, vrouwen en kinderen. Een vluchteling is telkens iemand die bescherming zoekt, en geen profiteur of iemand die de veiligheid in een samenleving bedreigt.

Vluchtelingen willen graag hun gezin bijhouden. Ouders willen hun kinderen een betere toekomst geven. Toch zijn veel vluchtelingen mannen. Velen van hen zijn vaders die hopen om hun gezin later te kunnen herenigen. Het beeld van een man die ook een gezin achterlaat, is dikwijls afwezig op televisie en in de kranten.

DOE-KAARTEN

TRAUMA

Bespreek samen de stelling:

‘We horen in het nieuws te weinig over wat vluchtelingen meemaken tijdens en na hun vlucht.’

De speler met het beste argument mag 2 vakjes vooruitgaan.
Lees daarna de tekst voor.

In het nieuws horen we berichten over de manier waarop vluchtelingen hun reis ondernemen. Tijdens hun vlucht ondervinden vluchtelingen veel stress. Hun rechten worden geschonden, ze krijgen te maken met geweld, honger, koude, ... Vaak moeten ze hun leven in handen van mensensmokkelaars leggen.

De verhalen van vluchtelingen in het nieuws gaan soms over gevoelens van gemis, ontworteling, onzekerheid en machteloosheid.

DOE-KAARTEN

HULP

Vluchtelingen zijn afhankelijk van de hulp die ze onderweg in een vluchtelingenkamp krijgen, van vrijwilligers en organisaties. Maar ze zijn ook afhankelijk van het al dan niet welkom zijn ergens.

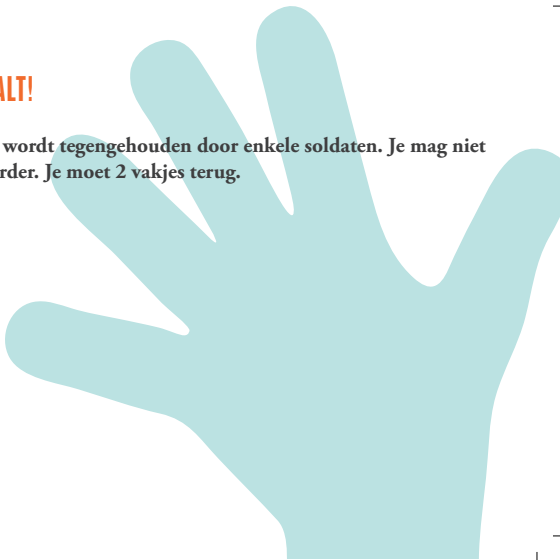
**Beantwoord met je groepje de vraag:
'Wie kan de problemen van vluchtelingen helpen
aanpakken en oplossen?'**

DOE-KAARTEN

HALT!

Je wordt tegengehouden door enkele soldaten. Je mag niet verder. Je moet 2 vakjes terug.

DOE-KAARTEN

KOUD

De winter komt eraan met sneeuw en vrieskou. Je moet warme kleren kopen. Je houdt amper nog geld over.

Ga 1 vakje terug.

DOE-KAARTEN

VERLOREN

Je verblijft een tijdje in een vluchtelingenkamp, samen met duizenden andere vluchtelingen. De kinderen verdwalen.

Alle spelers van wie de vluchteling jonger is dan 18 jaar, gaan 1 vakje terug.

DOE-KAARTEN

HULP

Onderweg helpen vrijwilligers de vluchtelingen. Ze zorgen voor warme kledij, een warme maaltijd en geven les aan kinderen. Een vrijwilliger helpt je verder op pad.

Ga zelf 4 vakjes vooruit. Geef 2 vakjes cadeau aan een andere speler.

DOE-KAARTEN

OPGEPAKT

De volwassen vluchtelingen worden allemaal opgepakt. Ze worden ervan verdacht in het geheim de grens te hebben overgestoken. Enkel de kinderen mogen verder.

Alle spelers van wie de vluchteling ouder dan of gelijk is aan 18 jaar, gaan 1 vakje terug.

DOE-KAARTEN

MENSESMOKKELAAR

Je hebt al 3 000 euro betaald aan een mensensmokkelaar en mag in het geheim mee met een vrachtwagen. Onderweg eist hij meer geld. Betaal je of blijf je achter?

Ga in elk geval 2 vakjes terug.

DOE-KAARTEN

HALLO

Zonder telefoon, internet om te skypen, geld ... is het voor vluchtelingen moeilijk om in contact te blijven met achtergebleven familie en vrienden. Familieleden geraken verspreid en je raakt elkaar kwijt.

Opdracht: fluister onderstaande zin in het oor van de buur links van jou. Deze buur herhaalt de zin in het oor van zijn linkerbuur. Herhaal tot de laatste in de groep de zin luidop zegt.

Als de zin correct is, mogen alle spelers 2 vakjes vooruit. Indien niet, gaan alle spelers 1 vakje terug.

Zin: 'Als jij mij goed begrijpt, gaat iedereen een stap vooruit.'

DOE-KAARTEN

ONDERVRAGING

Wanneer vluchtelingen asiel aanvragen, dit wil zeggen vragen om beschermd te worden als vluchtelingen, worden ze ondervraagd. De ondervragers willen weten of hun verhaal klopt. Het verhoor kan urenlang duren.

Probeer met je groepje zolang mogelijk niet te knippen met je ogen. Wie wint, mag 2 vakjes vooruit.

DOE-KAARTEN

PAS OP

Vaak dreigt gevaar en moeten vluchtelingen zich verstoppen om niet ontdekt te worden. Anders riskeren ze hun leven, of worden ze teruggebracht naar waar ze vandaan kwamen.

Maak met alle spelers gedurende 30 seconden (schat de tijd) geen enkel geluid. Wie toch geluid maakt, gaat 1 vakje terug.

DOE-KAARTEN

HEIMWEE

Er zijn ook kinderen en jongeren die alleen, zonder familie, moeten vluchten. Vaak met een mensensmokkelaar. Ze hebben het moeilijk: ze spreken vaak nog geen Nederlands of Frans wanneer ze in België aankomen. Ze zijn in shock door de gebeurtenissen, en ze missen hun familie.

Jij beeldt een woord uit. Wie het woord als eerste raadt, mag een vakje vooruit.

Het woord is (lees in stilte): 'vriend'.

DOE-KAARTEN

WAT ZEG JE?

Vluchtelingen spreken meestal nog niet de taal van het land waar ze aankomen. Kinderen en jongeren leren dan Nederlands of Frans op school. En volwassenen volgen lessen 'Nederlands of Frans als tweede taal'.

Lees zo meteen luidop een woord achterstevoren. Wie van de andere spelers als eerste raadt hoe het woord goed klinkt, mag 1 vakje vooruit. Het woord is: 'tkramrepus'.

(Het antwoord is 'supermarkt'.)